[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 421 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 202

ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1552 of 2024)

14 ਮਾਰਚ 2024

[ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ * ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿਰਲੇਖ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਸੈਕਸ਼ਨ 438 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 - ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਵੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 04.04.2023 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ 04.01.2023 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 83 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 15.03.2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ., ਅਸਥਿਰ ਹੈ - ਮਾਲਕੀਃ

ਆਯੋਜਿਤ: ਧਾਰਾ 438 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜੇ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ-ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 2022 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ-ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 04.04.2023 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ –

* ਲੇਖਕ

ਜੇ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚਾਲ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਦਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ/ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 23]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਧਾਰਾ 438 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 82 - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼-ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ-ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ - ਯੂ/ਐਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ. 82-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ-ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਇਹ ਤੱਥ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਗੇ-ਉਹ ਸੰਮਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ 23.08.2022 ਨੂੰ "ਜ਼ਮਾਨਤ-ਕਮ-ਸਮਰਪਣ ਅਰਜ਼ੀ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ- 03.11.2022 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ-ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ। – ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਸੈਕਸ਼ਨ 82 - ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ- ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ - ਕੀ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਵਿਤਾ ਬੇਨ ਗੋਵਿੰਦਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 82/83 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19 ਅਤੇ 20]

ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਲਵੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ), [2012] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 469: (2012) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 730; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, (2013) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 772: (2014) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 171-ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਸਵਿਤਾਬੇਨ ਗੋਵਿੰਦਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, 2004 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਗੁਜਰਾਤ 345-ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ।

ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ. [2021] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 1176: (2022) 14 ਐੱਸਸੀਸੀ 516; ਐੱਚਡੀਐੱਫਸੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਜੇ. ਮੰਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2009] 16 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ 590:2010 (1) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 679-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਨਿਕ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਈਓਡਬਲਯੂ ਯੂਨਿਟ II, ਮੁੰਬਈ, [2014 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੰਬ 549]-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860; ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973; ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਵਿੱਚ (ਡਾਇਨ) ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਜ਼ ਐਕਟ, 1999.

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ; ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ; ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ; ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ; ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼; ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼; ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ; ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ; ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਦਮ।

ਤੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2024 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1552

2022 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਐਮ ਨੰਬਰ. 67668 ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 04.04.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਬਸੰਤ ਆਰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਆਨੰਦ ਸ਼ੰਕਰ, ਦੇਬਾਸ਼ੀਸ ਮੁਖਰਜੀ, ਪਰਮ ਨੰਦ, ਕਵੀਨੇਸ਼ ਆਰ. ਐਮ., ਓਂਕਾਰ ਨਾਥ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅੰਸ਼ੁਲ ਨਾਰਾਇਣ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਭੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਦੋਨ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਤੋਮਰ, ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਚੇਤਨ ਜਾਦੋਨ, ਅਭੈ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੀਆਰਐਲਐਮ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 04.04.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2022 ਦਾ 67668 ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੋਵਿੰਦਗੰਜ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੂਰਬੀ ਚੰਪਾਰਨ, ਬਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 341,323,354,354 (ਬੀ) 379,504,506 ਅਤੇ 149 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.') ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3/4 ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਵਿੱਚ (ਡਾਇਨ) ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਐਕਟ, 1999 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਡਾਇਨ ਐਕਟ')

2. ਸੁਣਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਆਰ., ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਸ਼ੁਲ ਨਾਰਾਇਣ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ।

3. ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ [2] ਅਤੇ ਲਵੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) 3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਵੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:-

"12. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ "ਫਰਾਰ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਭਗੌੜਾ ਅਪਰਾਧੀ" ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਗੌੜਾ ਅਪਰਾਧੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

1 [2021] 6 ਐੱਸ ਸੀ ਆਰ 1176 : (2022) 14 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 516

2 [2013] 12 ਐੱਸ ਸੀ ਆਰ 772 : (2014) 2 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 171

3 [2012] 7 ਐੱਸ ਸੀ ਆਰ 469 : (2012) 8 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 730

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ)

4. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗੌੜਾ/ਭਗੌੜਾ ਅਪਰਾਧੀ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 438, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀਃ-"ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਸ਼ਕਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

5. ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 82/83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 82/83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 82/83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਕੀ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ? ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਕਲਪਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ' ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

7. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਾਮਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

8. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਆਖਰੀ ਵਿਕਲਪ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 438, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। (ਐਚਡੀਐਫਸੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਜੇ. ਮੰਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖੋ [4])

9. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 438, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿਧੀ ਦੇ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀ. ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

4 [2009] 16 ਐੱਸ ਸੀ ਆਰ 590 : 2010 (1) ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 679

ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰੋਧਕ ਨਹੀਂ. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਨਾਲ, ਸਾਡਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰੈਫਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਰਹੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

10. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ-

"82. ਫਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ। - (1) ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਨਾ) ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ' ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11. ਧਾਰਾ 82 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾਇਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ 'ਫ਼ਰਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਆਮ ਭਾਵਨਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ

ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਵਾਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

12. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. 2018 ਦੀ 37 ਮਿਤੀ 28.03.2018 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ. 4 (ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 2018 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ. 66 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ 2019 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ. 140 ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਬਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

13. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗੋਵਿੰਦਗੰਜ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ. 79 2020 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੂਰਬੀ ਚੰਪਾਰਨ, ਮੋਤੀਹਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ. 395 2020 ਤਹਿਤ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ. 4 ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 156 (3) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਸੀ. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

22.02.2020 ਨੂੰ, ਸਵੇਰੇ 8.00 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਜਗਮਤੀ ਕੁੰਵਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਦਾਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2, ਸ਼ਸ਼ੀਕਾਂਤ ਉਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਡੈਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੱਠ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਫੜੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਬਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪਰਿਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੂ ਨੇ ਜਗਮਤੀ ਕੁੰਵਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਗੋਬਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਲਟੀਆਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਏ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਸ਼ੀਕਾਂਤ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਪਰਿਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜੀਸ਼ੂ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਰਨ ਦੇਵੀ ਦਾ ਬਲਾਊਜ਼ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੋਨੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਖੋਹ ਲਈ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਰਵੀਕਾਂਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਜਗਮਤੀ ਕੁੰਵਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

14. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 08.08.2022 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 341,323 ਅਤੇ 504 ਤਹਿਤ ਹੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.7) । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ 12 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ 20.02.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 341,323,354 ਬੀ ਅਤੇ ਡਾਇਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3/4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 12.04.2022 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਦਿਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 12.04.2022 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। 25.05.2022 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 09.06.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2022 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 94 ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਕਮ-ਸਮਰਪਣ ਅਰਜ਼ੀ (ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ 23.08.2022 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 30.08.2022 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ। ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 06.09.2022 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 27.09.2022 ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ 11.10.2022 ਤੱਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 27.09.2022 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 03.11.2022 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ, ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 04.11.2022 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ 2022 ਦੀ ਸੀਆਰਐਲਐਮ ਨੰਬਰ. 67668 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ 04.12.2022 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ 04.01.2023 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 04.01.2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 82 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 15.03.2023 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 82/83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 82 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। 04.04.2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 82/83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ "ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਸਨ" ਜਾਂ "ਫਰਾਰ" ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਢੁਕਵੇਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 79/2020 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 173 (2) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤਯੋਗ ਵਾਰੰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ

ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭੇਜ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਫਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

17. ਸੈਕਸ਼ਨ 70 (2) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 70 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਵਾਰੰਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 19,20,21,174 ਅਤੇ 174 ਏ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਕਤਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨਃ

19. "ਜੱਜ". - "ਜੱਜ" ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੈਸਲਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

20. "ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ" -"ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

21. "ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ" -"ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤਃ -

[ਤੀਜਾ-ਹਰੇਕ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ;]

174. ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ।ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸੰਮਨ, ਨੋਟਿਸ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਮਰੱਥ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ,

ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ,

ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,

ਜਾਂ, ਜੇ ਸੰਮਨ, ਨੋਟਿਸ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

174 ਏ. 1974 ਦੇ ਐਕਟ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ-ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਅਪਰਾਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

18. ਸੰਮਨ, ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 19,20 ਅਤੇ 21, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਜੱਜ", "ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ" ਅਤੇ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਤੇ 174 ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. 19 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਢੁਕਵੇਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਵਿਤਾਬੇਨ ਗੋਵਿੰਦਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [5] ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ-

"9. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 82/83 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਭਗੌੜਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰੀਰਕ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 ਅਤੇ 83 ਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ)

20. ਅਸੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। "ਫ਼ਰਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮੂਲ ਅਤੇ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਪੈਂਡੈਂਸੀ ਬਾਰੇ ਵੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਸੰਮਨ" ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 12.04.2022 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 70 (2) ਸੀ. ਆਰ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਪੀ. ਸੀ. ਜੋ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

2004 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਜ 345

ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁਦ 23.08.2022 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਕਮ-ਸਮਰਪਣ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 438 (1-ਬੀ) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਲੁਕਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਐਸਐਲਪੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਧਾਰ ਨੰਬਰ. 3 ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

"III. ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਲਡੀ ਦੁਆਰਾ 04.01.2023 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 83 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 15.03.2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਵੰਬਰ, 2022 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ 04.04.2023 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 82/83 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

22. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਵੰਬਰ, 2022 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 04.04.2023 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ 04.01.2023 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 83 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 15.03.2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 23. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 438 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 438 (1) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜੇ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼੍ਰੇਨਿਕ ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਈਓਡਬਲਯੂ ਯੂਨਿਟ ।।, ਮੁੰਬਈ [6] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 2022 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 04.04.2023 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

6 [2014 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 549]

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਚਾਲ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 82, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਣਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਦਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ/ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 83, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ।

24. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵੇਕ' ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਭਟਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯਕੀਨਨ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ, ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਫਿਰ, ਲਗਾਤਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

25. ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੱਥਵਾਦੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਸੰਮਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ 23.08.2022 ਨੂੰ "ਜ਼ਮਾਨਤ-ਕਮ-ਸਮਰਪਣ ਅਰਜ਼ੀ" ਦੱਸਿਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। 03.11.2022 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 82 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਆਚਰਣ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

26. ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler